

Inspreken Raadsvergadering op 6 juni 2018

Namens de werkplaats Zon- en Windenergie
Bestaande uit: Bert Kuper, Gerben Dracht,
Jan Maat, Ab Logtmeijer, Frank Morsink

Mevrouw de voorzitter, geachte leden van de raad.

Als werkplaats zon- en windenergie maken wij graag gebruik van de gelegenheid om onze voorstellen nog eens onder de aandacht te brengen met aanvullingen.

Wij hebben allemaal mogen profiteren van de welvaart die fossiele brandstoffen ons brachten. Komende generaties is die welvaart ook gegund, maar dan met minder schade voor mens, natuur en planeet. Om dat te bereiken gaan we van ondergrondse naar bovengrondse opwekking. Dit zal ons landschap veranderen. Wij vinden dit een acceptabele prijs zeker als we bedenken dat het tijdelijk is. De levensduur van groene installaties is 15 a 25 jaar en die zullen in de toekomst steeds efficiënter worden. Na afschrijving kunnen volgende generaties opnieuw een afweging maken tussen voedselproductie, energie en het landschap.

De G1000 vraag was hoe Steenwijkerland klimaatneutraal te maken. Als we onszelf een uitdagend maar haalbaar doel stellen voor de komende 4 jaar dan hebben we de mogelijkheid om 40% duurzaam op te wekken*. Als we nu op 10% zitten dan hebben we nog 30% te gaan. Dit komt neer op 5 windmolens van 4,5MW** en 75 hectare zonnepanelen. Dat is 0,27% van het Steenwijkerland. Als we daarnaast de komende 4 jaar 5 a 10% gaan besparen op ons energieverbruik dan gaan we richting de 50% duurzame opwekking. Dat zou een geweldige prestatie zijn en laten zien dat wij onze verantwoordelijkheid nemen voor onze ecologische footprint.

**) Voor wie dit een onrealistische opgave lijkt het volgende: Volgens de klimaatmonitor werd in 2016 er al 6,5% van alle energie in onze gemeente duurzaam opgewekt. Uit eerste hand weten wij echter dat dit getal niet volledig is en er de laatste 2 jaar flinke stappen zijn gemaakt. De business club Steenwijkerland heeft dit in nauwkeurig in kaart gebracht en zal binnenkort met deze getallen naar buiten komen. Ook zal blijken dat de huidige capaciteit zonne-energie op daken minimaal verdubbeld kan worden. Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn en zullen we naast braakliggende terreinen ook een deel van de landbouwgrond tijdelijk moeten benutten voor opwekking van zonne-energie.*

***) Voor windenergie zijn ook in Steenwijkerland uitstekende locaties te vinden waarbij er één met kop en schouders bovenuit steekt. Wij kiezen er bewust voor om die hier niet te noemen maar delen graag onze ideeën hierover. Wel kunnen we melden dat deze locatie voldoet aan alle criteria zoals voldoende afstand tot toeristische gebieden, landschappelijke inpassing langs hoogspanningsmasten, relatief korte afstand tot het netwerk en buiten de vogeltrekroutes. De ruimte ter plekke is zodanig royaal dat zelfs de grondeigenaren en direct omwonenden op comfortabele afstand van de turbines wonen. Er is ruim voldoende plaats voor de genoemde 5 stuks en uitbreiding later is mogelijk.*

Om dit te bereiken is een transparant en stimulerend beleid onmisbaar. Specialistische bureaus en lokale expertise kunnen helpen om de ruimtelijke mogelijkheden en afwegingskaders inzichtelijk te maken. De gemeente kan voor zichzelf bepalen in welke mate zij proactief betrokken wil zijn bij het tot stand komen van projecten. Zie onderstaande toelichting.

Drie stappenplan voor het maken van beleid.

- 1) *Het (laten) opstellen van een Rapport om de (ruimtelijke) kansen en afwegingskaders te onderzoeken voor Zon- en Wind-energie in Steenwijkerland.*
- 2) *Het bepalen van de afwegingskaders. Deze zouden kunnen gaan over de mate waarin het project*
 - a) *ruimtelijke inpasbaar is*
 - b) *een bijdrage levert aan de gemeentelijke energiedoelstelling*
 - c) *communiceert met de omgeving en draagvlak gaat creëren.*
 - d) *maatschappelijke compensatie- of participatiemogelijkheden biedt*
- 3) *Tot slot moet de gemeente bepalen in welke mate en hoe proactief zij betrokken wil zijn in de realisatie van projecten. Dit kan van puur regulerend/faciliterend tot het op eigen initiatief ontwikkelen en exploiteren van projecten. Als voorbeeld noemen we de gemeente Twenterand die besloot om zelf een zonneveld te ontwikkelen en exploiteren van meer dan 10MWp / meer dan 10ha.*

Vervolgens kan de gemeente de drempels voor initiatieven fors verlagen. We noemen er een paar:

- a) Het ondersteunen en beschikbaar stellen van expertise aan grondeigenaren en lokale ontwikkelaars of coöperaties.
- b) Het invoeren van zogenaamde “groene leges” voor de aanvraag omgevingsvergunning; *Dit kan op vele manieren maar gebruikelijk is betaling van leges over een “onroerend” gedeelte van de installatie zodra deze start met produceren.*
- c) Projecten en coöperaties ondersteunen met het verkrijgen van gunstige condities voor bankleningen.
- d) Het opzetten van een inkooporganisatie om projecten economisch haalbaar te maken.

Voor de kwaliteit en de snelheid van de energietransitie zou de gemeente ervaringen kunnen uitwisselen met projecten in andere gemeenten zoals Hardenberg, Staphorst en Olst-Wijhe.

Wind en Zon zijn voorspelbare en volwassen technieken voor duurzame opwekking. Dat is wel zo prettig voor iedereen die financieel participeert en dus risico draagt. En tegelijkertijd natuurlijk voor het ecologische rendement. Een evenwichtige mix van Zon en Wind zorgt voor een constantere opwekking over het jaar, een lagere belasting van het netwerk en een minder eenzijdig landschap, vergeleken met opwekking door alleen windmolens of alleen zonnepanelen. *Dit zorgt ook voor een hogere slagingskans van de energietransitie en een sneller behalen van doelstellingen.*

Het woord duurzaam stond vroeger voor “dingen die lang meegaan”. Vandaag denken veel mensen aan klimaatneutraal of groen. Toch is die oorspronkelijke betekenis nog steeds geldig. Het gaat om dingen doen voor de lange termijn. Dat is de grote uitdaging in onze tijd. Ons niet gek laten maken door de waan van de dag en werken aan projecten waar we ook na 4 jaar nog trots op zijn. Een beetje opoffering van het eigen korte termijn belang zou ons allen sieren. Het veranderende landschap zal even wennen zijn en vraagt om zorgvuldig keuzes maken. In ruil daarvoor krijgen we de voldoening dat we goed voor onze aarde en onze kinderen en kleinkinderen zorgen. Het zal ze de lucht en ruimte geven om zich te ontwikkelen.

Laten we de komende 4 jaar samenwerken aan projecten waardoor de wereld nog heel lang mee gaat.

Wij danken u voor uw aandacht.

Werkplaats Zon- en Windenergie.

